

Shimonahia

Xenia Iordachi Hagiu

de la mănăstirea Agapia

Prima poetă în istoria literaturii române

STIHURI

Shimonahia

Xenia Iordachi Hagiu
de la mănăstirea Agapia

Prima poetă în istoria literaturii române

STIHURI

Manuscris autograf din anul 1826

Ediție îngrijită de
EUGENIA DIMA

Studiu introductiv de
N. A. URSU

CUPRINS

STUDIU INTRODUCȚIV.....	XV
NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI.....	XXV

STIHURI

[Motto].....	3
A cărții stihuri spre cetitori. 1 cap.	5
A cărții stihuri. 2 cap.	6
Înainti cuvîntari a cărții și făcătoarii cărții mărturisiri. 3 cap.	8
Stihuri di pi azbuchii spre slăvita nuntă a lui Hristos Dumnezeu, Celui ci înțelepțești orbii	15
La naștere lui Hristos	
[Stih].....	19
Stih	20
Stih	22
Stih	23
Altii spre descoperire Darului	
Stih	24
Stih	25
Stih	26
Stih	26
Stih	28
Stihuri la botez	
Stih 1	29

Stih [2]	30
Stih [3]	30
Stih [4]	31
Stih [5]	31
Stih [6]	32

Altele spre lauda pocăinții

Stih	32
Stih	33
Stih	33
Stih	34
Stih	35
Stih	36
Stih	37
Stih	37

Laudă vestitoriului di bucurii Gavriil	38
--	----

A Precuratii laudi

Stih	39
Stih	40
Stih	41
Stih	43
Stih	44
Stih	46
Stih	50
Stih	51
Stih	52
Stih	53

Stih	54
Stih	55
Stih	56
Altii spre trii orînduieli a vieții monahicești	
Stih	58
Stih	59
Stih	60
Laudă spre liniști	
Stih	61
Stih	62
Stih	63
Spre dumnezeiasca dragosti stihuri	
[Stih]	63
Stih	64
Stih	65
Stih	65
Stih	66
Stih	66
Stih	67
Altii asemenea	
Stih	70
Stih	70
Stih	71
Stih	71
Stih	72
Stih	73
Stih	74

Stih	75
Stih	76
Stih cu pildă	76
Stih	77

Spre lauda Darului a pre sfințitei rugăciuni și tuturor priimitorilor di Duh să pun stihuri în 4 stări

[Starea întâi]

[Stih 1]	80
Stih 2	81
Stih 3	81
Stih 4	82
Stih 5	83
Stih 6	83
Stih 7	84
Stih 8	84
Stih 9	84
Stih 10	85

A doua stari

Stih 1	85
Stih 2	86
Stih 3	86
Stih 4	87
Stih 5	87
Stih 6	87
Stih 7	88
Stih 8	89
Stih 9	90

A trie stari. Întru veselie sufletului celui miluit

Stih 1	90
Stih 2	91
Stih 3	91
Stih 4	91
Stih 5	92
Stih 6	92
Stih 7	93
Stih 8	93
Stih 9	94
Stih 10	94
Stih [11]	95

[A patra stari]. Altii iar ivanghelicești, spre alegire

Stih 1	96
Stih 2	96
Stih 3	97

Spre tainica odihniri

Stih	98
Stih	100
Stih	101

La dorire pusnicilor stihuri	102
Cătră Mîntuitoriul mărturisiri. Stih	104
Di dragosti. Stih	106
Stih. Spre firi	107
Stih	109
Stih	111

Spre dăscălie Darului stihuri

Stih	111
Stih	112
Stih	113
Stih	114
Stih	114
Stih	115
Stih	115
Stih	116

Spre lauda tăcerii cii cu înțelegiri stihuri

Stih	116
Stih	117
Stih	118
Stih	119

Jelnici stihuri a căderii strămoșilor noștri

Stih	120
Stih	121
Stih	124
Stih	125
Stih	127
Stih	128
Stih	129
Stih	130
A Precuratii laudă.....	131

La moartea păcătoșilor stihuri

Stih 1	132
Stih [2].....	133

Stihuri la moartea dreptilor

Stih 1	134
Stih [2]	134
Stih [3]	135
Stih [4]	136
Stih [5]	136

Altii, cum să mustră sufletul cu inima, cari întru adivăr să pocăiești

[Sufletul]	137
Inima	138
Sufletul	138
Inima	141
Sufletul	141
Inima	141
Sufletul	142
Sufletul	142
Inima	143
Sufletul	143

Ivanghilești stihuri la pilda fiului celui curvari. Stih	144
--	-----

La muiere ce păcătoasă ci să vestești în Ivanghelie

Stih	146
Stih	147
Stih	148
Stih	149
Stih	149

Altii iarăși ivanghilești, spre liniști și primire Darului

La surorile lui Lázár	151
-----------------------	-----

Stih	151
Stih	152
Stih	152
Stih	153
Stih	154
Stih	154
Stih	155
Stih	155
Stih	156
Stih	156

Spre zioa giudecății stihuri

[Stih]	158
Stih	158
Stih	159
Stih	160

Povistiri di oaricari videnii sau minuni

Stih	161
Alta	163
Spre făcătoari di minuni icoani	166
Stih	168

La a nevoitoriului război stihuri, spre cel adică firesc și di toati zilile

Stih	169
Stihuri cu jeluiri	171
Stih	173

A Precuratii Născătoarii di Dumnezeu	174
Taină ascunsă	178

Spre toț făcătorii di stihuri și sfintei marei muciniți Anastasie. Stih.....	180
Stih.....	181
La feliuri di ispiti.....	181
Spre politică. S-au arătat minciuna cari împă[ră]țești în lumi.....	184
Bogoslovilor stihuri.....	186
GLOSAR	191

1^v: Adivărul în veac rămîni,
Minciuna nu-l va răpuni,
Macar di se luptă foarti,
Vrînd di pre pămînt a-l scoati.
Însă pren curgire vremii
Va lipsi boldul smintelii
Și se va faci uniri,
În dooă părți răsplătiri./

2^r: 1826, iuli 30.

Xenie shimonahía. În Sfînta Mănăstire Agapia s-au izvodit această
carti di laudi pren stihuri, spre mîngîiere sufletului meu și cui o va
priimi./

2^v Zici sfântul Avgustin: „Sufletul meu Ții, Doamni, afirosindu-să și din dragostea cea cătră Tini aprinzindu-să, întru Tini răsuflînd, la Tini căscînd, pre Tini numai a Ti vidé poftind, nimic nu știi ci l-ar veseli pre el, fără numai pentru Tini a grăi, pentru Tini a auzi, pentru Tini a scri, pentru Tini a gîndi, pre slava Ta niîncetat/ 3^r în inimă a o cugeta, căci întru ninumărați furtuni ali vieții pitrecînd, pomenire Ta ce dulci mi se faci spre odihnă”.

Așe și mie, lepădăturii, din sfărmiturili mesii¹ celui bogat împărtășindu-mă, au doar mi se cadi a tăce și a nu mărturisi, căci iarăș acest sfînt zici:

„Vai celor ci tac pentru Dum/ 3^v nezeu, vai celor ci nu mărturisesc celi spre slava minunilor Tali, Doamni, că diși înțelepț ar fi, nebuni sînt, și diși grăitori, ca petrili să socotesc, ca cii ci n-au cunoscut pre Ziditoriul, spre a-L lăuda pren cît i să va dăruî din bogată mila Lui”./

¹ Omis inițial în text, adăugat suprascris: *mesii*.

4^r A cărții stihuri spre cetitori

1 cap.

Cartea di síniș grăești

Cătră cel ci o cetești:

Cetitoriule iubiti,

Ceri luare aminti,

Ceri întreagă-nțelepciuni

Di la-nchinata Triimi,

Și apoi mă iscodești,

Mă gustă și ti hrănești¹,/

4^v Că nu sînt amărăciuni

La stomahurili buni,

Nici pricinuiesc eu greață,

Ci mireazmă și dulceață.

Di sînt unora sminteală,

Eu mă știu fără prihană,

Di-am venit pren proastă mînă,

Viu esti Cel ci mă mînă.

5^r Că tot izvorul/ cel plăcut

Izbucnești din pămînt,

Și di ari răpezală,

Toată noroirea spală.

Deci eu știu cini mă hulești,

1 Infrapaginal, de aceeași mină: *acum și pururi*.